

2022

Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa Unión Europea

Vicepresidencia segunda e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes. Xunta de Galicia

Resumo Executivo. CONGACODE, xullo 2022

INFORME DE AVALIACIÓN FINAL DO IV PLAN DIRECTOR DA COOPERACIÓN GALEGA PARA O DESENVOLVEMENTO (2018-2021)

Índice

I. Resumo executivo	3
2 infografías	6
20 datos	8
32 indicadores	10
II. Conclusións	21
III. Recomendacións	24

I. Resumo executivo

Esta avaliación final do IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021) salienta as seguintes **conclusiones e recomendacións** como principais resultados da execución deste marco estratéxico no quadrienio 2018-2021:

1. **Unha Cooperación Galega que afrontou o desafío colectivo da pandemia da COVID-19** mediante a elaboración participativa da *Estratexia de resposta á COVID-19* que adaptou o seu marco estratéxico e operativo co obxectivo de combater eficazmente as consecuencias negativas da pandemia nos países e comunidades socias e nos axentes de galegos de cooperación.
2. **Unha Cooperación Galega que recuperou o consenso social e político** sobre a política pública de cooperación para o desenvolvemento e que conta cun novo marco legal regulador na *Lei 10/2021 reguladora da acción exterior e da cooperación para o desenvolvemento de Galicia*.
3. **Unha Cooperación Galega eficaz no logro dos resultados e indicadores** previstos no IV Plan Director da Cooperación Galega: 28 dos 32 indicadores foron acadados plena e satisfactoriamente, un éxito global do 88 % na execución.
4. **Unha Cooperación Galega solvente cun total de 27,15 millóns de euros destinados a cooperación ao desenvolvemento**, dos cales o 95 % (25,86 millóns) foi achegado pola Vicepresidencia segunda e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes. No quadrienio 2018-2021 executouse o 100 % do orzamento previsto nos correspondentes Plans Anuais e desembolsouse o 100 % das axudas comprometidas.
5. **Unha Cooperación Galega situada na 7ª posición en volume de AOD** no quadrienio 2018-2021 en relación ao resto de Comunidades Autónomas.
6. **Consonte ao seu esforzo investidor, a Xunta de Galicia situouse na 12ª posición no ránking de Comunidades Autónomas**, destinando o 0'06 % do seu orzamento xeral consolidado a cooperación para o desenvolvemento.
7. **Unha Cooperación Galega que aumentou anualmente de promedio máis dun 15 % a dotación orzamentaria do programa 331A de cooperación ao desenvolvemento** consonte ao establecido no marco orzamentario do IV Plan Director.
8. **Unha Cooperación Galega aliñada coa axenda global do desenvolvemento**, contribuíndo á consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS):
 - a. **Unha Cooperación Galega promotora da coherencia de políticas** na Administración pública galega no marco do proceso de implementación e localización da Axenda 2030 e dos ODS.
 - b. **Unha Cooperación Galega que contribuíu activamente aos ODS** cun 99 % dos seus recursos desembolsables concentrados nos 5 ámbitos estratéxicos do IV Plan Director.

- c. **Unha Cooperación Galega concentrada xeograficamente:** o 93 % dos seus recursos desembolsados no exterior en cooperación investidos nos 11 países prioritarios definidos no IV Plan Director.
 - d. **Unha Cooperación Galega complementaria:** a través da súa actuación coordinada coa Cooperación Española e con outras cooperación autónomas no eido da acción humanitaria e da colaboración institucional a nivel estratéxico e operativo. Reforzando, ademais, o seu compromiso coa cooperación municipalista a través da promoción da localización da Axenda 2030 e da reactivación da colaboración en cooperación no exterior co Fondo Galego. Ao tempo, impulsou o traballo conxunto cos comités das axencias especializadas das Nacións Unidas (UNICEF, ACNUR e UNRWA).
 - e. **Unha Cooperación Galega que reforzou o carácter participativo e participado da política pública de cooperación** a través do CONGACODE, dos procesos de diálogo de políticas no marco da actualización normativa da Xunta de Galicia no ámbito da acción exterior e a cooperación para o desenvolvemento, e da elaboración da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega*.
9. **Unha Cooperación Galega participativa e transparente** que rende contas á cidadanía dos seus logros colectivos a través de:
- a. A **accesibilidade da información** na web da Cooperación Galega verbo da planificación da Cooperación Galega, dos seus instrumentos de axuda, das intervencións financiadas, das avaliacións das súas actuacións e das memorias anuais de xestión.
 - b. Un **activo diálogo cos axentes galegos de cooperación**, especialmente coas ONGD, que xestionaron o 79 % dos recursos desembolsables.
10. Unha Cooperación Galega con **retos pendentes** nos seguintes aspectos:
- a. **O reforzamento do diálogo de políticas** mediante a creación dun grupo de traballo específico no CONGACODE para a orientación e asesoramento do vindeiro ciclo de planificación.
 - b. Dar continuidade ás **liñas de actuación vinculadas á loita contra a COVID-19** e as súas consecuencias negativas sobre as comunidades e países socios, e valorar a **ampliación dos ámbitos estratéxicos á loita contra o cambio climático e a defensa e promoción dos dereitos humanos** xunto coa elaboración de estratexias sectoriais nos eidos de especial interese e especialización da Cooperación Galega.
 - c. **A aseguranza do incremento anual orzamentario do programa 331A** de cooperación para o desenvolvemento e o aumento do esforzo investidor no horizonte de acadar como mínimo o esforzo inversor do 0,1 % do orzamento total consolidado.
 - d. **A identificación de oportunidades para a constitución de novas alianzas territoriais multiactor e multinivel** nos países prioritarios e ámbitos estratéxicos de especialización da Cooperación Galega, promovendo, ademais, a **creación de**

instrumentos estables de financiamento de intervencións a medio e longo prazo en cooperación e educación para a cidadanía global.

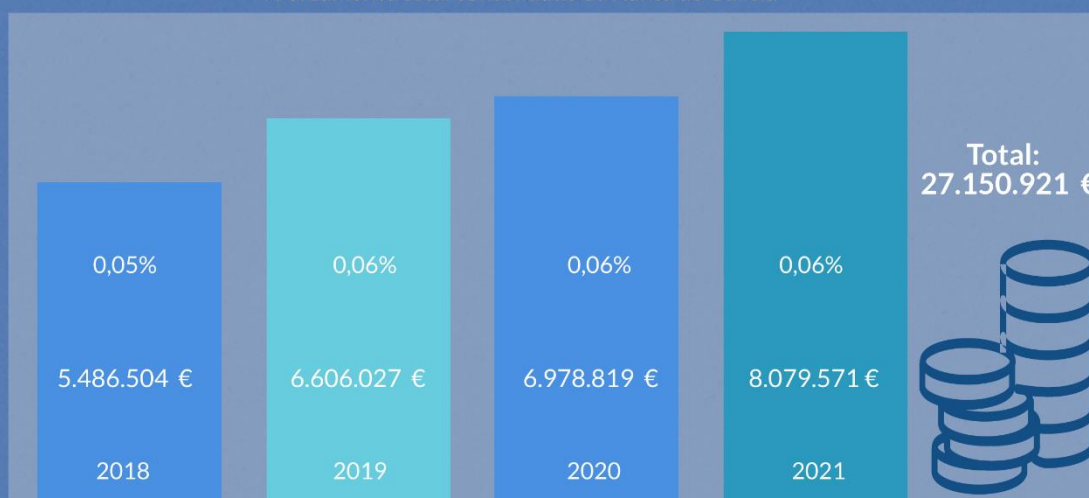
- e. **A identificación de novas oportunidades de complementariedade e coordinación no marco do proceso de reforma e modernización da Cooperación Española.**
- f. **O fortalecemento da actual coordinación e diálogo da Xunta de Galicia coas Entidades Locais** en Galicia promovendo as complementariedades e a harmonización estratéxica e operativa coa cooperación municipalista no marco da Axenda 2030 e os procesos de localización dos ODS.
- g. **A continuidade nos procesos de construción de capacidade do sistema galego de cooperación** mediante o financiamento de actividades orientadas ao fortalecemento e capacitación dos axentes galegos de cooperación.
- h. **A dinamización e ampliación dos actuais procesos de xestión do coñecemento e de aprendizaxes institucionais** xerados polos estudos e avaliacións financiadas pola Cooperación Galega.
- i. **Incrementar a difusión pública á cidadanía dos resultados da Cooperación Galega** co obxectivo de mellorar a visibilidade dos logros colectivos na consecución da Axenda 2030 e dos ODS.

2 infografías

IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021)

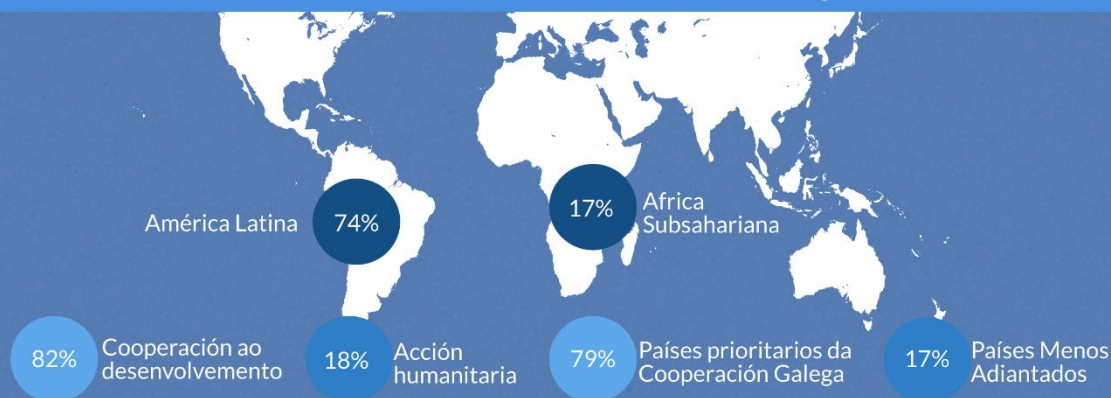
I. Axuda Oficial ao Desenvolvemento da Xunta de Galicia

% orzamento total consolidado da Xunta de Galicia

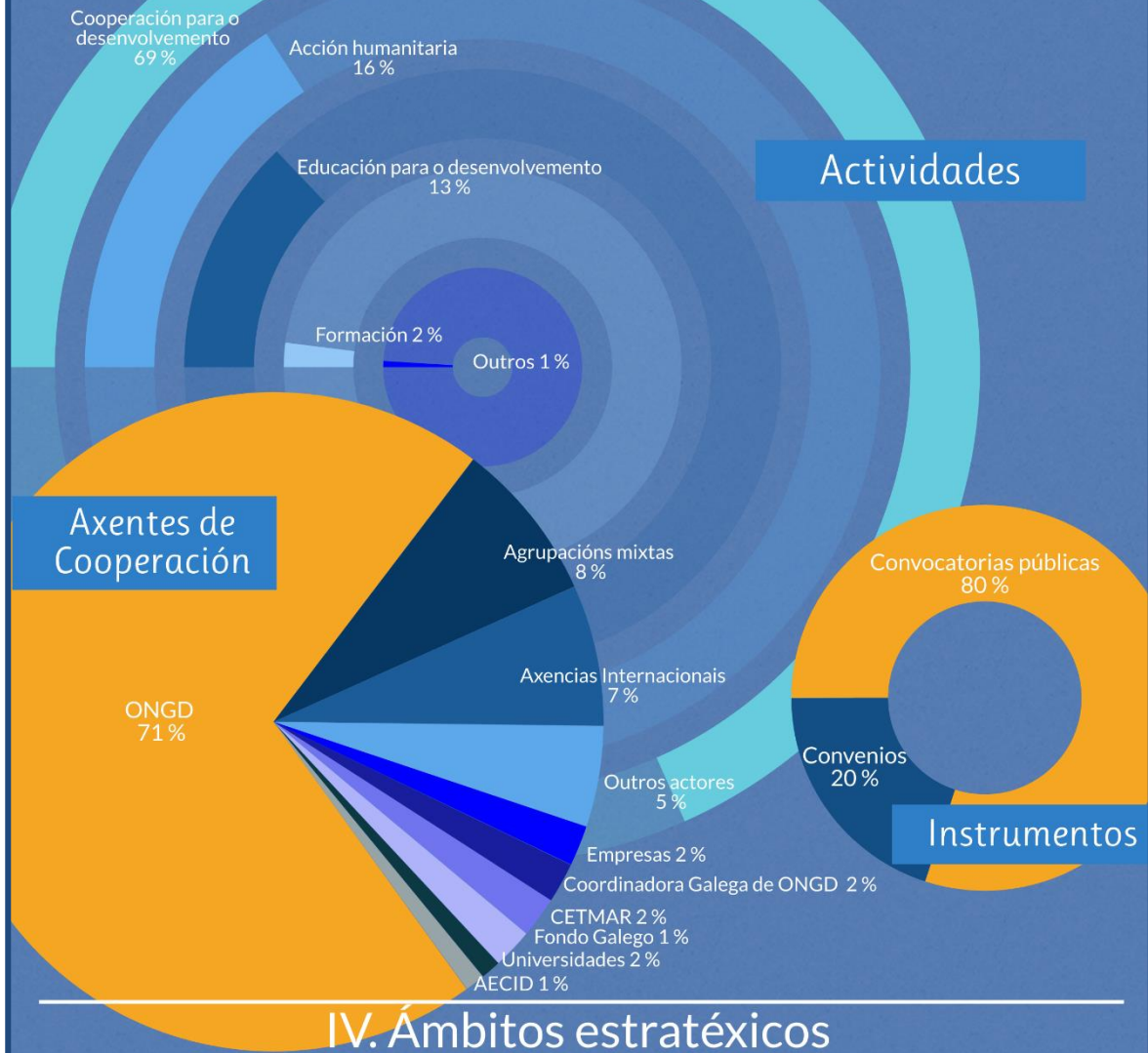

II. Onde cooperamos?

19,67 millóns de euros investidos en 34 países

III. Distribución por actividades, axentes de cooperación e instrumentos

IV. Ámbitos estratéxicos

Fonte: Avaliación Final do IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021)
www.cooperacion.xunta.gal

Deseñado por: Xosé L. Pastoriza Rozas con Piktochart
www.piktochart.com

20 datos

De cada 10 euros xestionados como AOD pola Xunta de Galicia:

- ✓ **9,7 €** proveñen da Vicepresidencia segunda e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes, e **0,3 €** do resto de departamentos da Xunta de Galicia.

De cada 10 euros orzamentados como AOD pola DXRREE e UE:

- ✓ **10 €** foron executados.

De cada 10 euros xestionados como AOD pola DXRREE e UE:

- ✓ **9 €** financiaron as actividades da Cooperación Galega
- ✓ **1 €** destinouse a gastos de funcionamento e persoal.

De cada 10 euros desembolsados como AOD pola DXRREE e UE:¹

- ✓ **8,5 €** financiaron proxectos de actuación no exterior de cooperación e acción humanitaria.
- ✓ **8 €** canalizáronse a través de convocatorias públicas de axudas.
- ✓ **7,9 €** foron xestionados por ONGD.
- ✓ **0,7 €** foron xestionados por axencias internacionais.
- ✓ **3,8 €** financiaron proxectos para o exercicio de dereitos sociais básicos.
- ✓ **1,5 €** financiaron proxectos de agricultura, pesca e acuicultura sustentable e desenvolvemento rural e territorial.
- ✓ **1,6 €** financiaron proxectos de equidade de xénero e apoderamento e exercicio de dereitos das mulleres e da infancia.
- ✓ **1,3 €** financiaron proxectos de educación para a cidadanía global.

¹ Axuda desembolsada: total do orzamento de cooperación executado excluindo os gastos de persoal e funcionamento da Subdirección Xeral de Cooperación Exterior dentro da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE da Xunta de Galicia.

De cada 10 euros desembolsados no exterior como AOD pola DXRREE e UE:

- ✓ **8,2 €** financiaron actuacións de cooperación ao desenvolvemento.
 - ✓ **1,8 €** destináronse a acción humanitaria.
 - ✓ **7,9 €** financiaron actuacións nos 11 países prioritarios da Cooperación Galega.
 - ✓ **7,4 €** destináronse a América Latina
 - ✓ **1,7 €** destináronse a África Subsahariana.
 - ✓ **0,8 €** financiaron proxectos nos Países africanos de lingua oficial portuguesa (PALOP)
 - ✓ **8,2 €** financiaron proxectos en países de ingreso medio-baixo e medio- alto.
 - ✓ **1,7 €** investíronse en países menos adiantados.
-

32 indicadores

Indicador acadado/ Produto entregado
Indicador acadado parcialmente/Produto entregado parcialmente
Indicador non acadado/ Produto non entregado

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
R.X.1. A Cooperación Galega alíña o seu marco estratéxico coa Axenda 2030 e os ODS.	L.A.1.1. Reforzar a coherencia de políticas en todos os niveis da Administración pública galega.	1.1.1. Aprobada unha declaración institucional no Parlamento de Galicia en favor da Axenda 2030 para o desenvolvemento sustentable das Nacións Unidas.	1. Declaración institucional do Parlamento de Galicia.	O 20 de outubro de 2020, con motivo da celebración do Día Internacional para a Erradicación da Pobreza, o Parlamento de Galicia aprobou unha declaración institucional na que reitera o seu compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS). Este compromiso cos ODS reiterouse tamén nas declaracións institucionais aprobadas co gallo do Día Universal da Infancia os días 24 de novembro de 2020 e 23 de novembro de 2021.
		1.1.2. Constituído un grupo interdepartamental da Xunta de Galicia para a Axenda 2030.	2. Grupo interdepartamental da Xunta de Galicia para a Axenda 2030.	O 14 de novembro de 2019 publicouse no DOG (n. 217) o Decreto 142/2019, do 31 de outubro, polo que se crea a Comisión interdepartamental para o seguimento da Axenda 2030 en Galicia. No seo desta Comisión constituíronse tres Grupos de Traballo nos ámbitos económico, medioambiental e social. A coordinación do grupo de traballo no ámbito social foille encomendada ao director xeral de Relacións Exteriores e coa UE. En 2020 esta Comisión reuniuse en sesión ordinaria o 16 de novembro para a presentación das principais conclusións obtidas a través do diagnóstico da Axenda 2030 en Galicia. En 2021 a Comisión reuniuse o 28 de setembro, na que se informou sobre o Informe de Avance do seu cumprimento en Galicia, solicitouse nova información de cara á medición de metas e indicadores e presentouse unha iniciativa para vincular o orzamento da Xunta en clave ODS. En novembro de 2020 o Instituto Galego de Estatística (IGE) puxo a disposición da cidadanía os Indicadores estatísticos da Axenda 2030 para o Desenvolvemento Sustentable en Galicia que permiten medir a nivel autonómico os indicadores definidos polas Nacións Unidas.
	L.A.1.2. Fomentar a participación e o	1.2.1. Nº de reunións dos grupos de	3. Actas dos grupos de traballo	Na súa xuntanza de 18 de abril de 2018 o CONGACODE acordou a constitución do

² Os indicadores teñen como horizonte temporal o remate da vixencia do IV Plan director no 2021.

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
	<i>diálogo de políticas no Consello Galego de Cooperación para o Desenvolvemento.</i>	traballo do CONGACODE.		Grupo de Traballo de Educación para o Desenvolvemento e a Cidadanía Global. En total celebráronse neste cuatrienio tres reunións: 27 de novembro de 2018, 18 de setembro de 2019, 26 de febreiro de 2020. En 2021 non se celebrou ningunha reunión deste Grupo de Traballo.
	<i>L.A.1.3. Garantir a previsibilidade dos recursos orzamentarios.</i>	1.3.1. O Programa 331A de cooperación exterior ao desenvolvemento estará dotado, como mínimo, cun volume anual de fondos equivalente ao aprobado para este programa na Lei Xeral de Orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia para 2018 (5.027.160 €), garantíndose un crecemento anual deste programa igual ou superior ao 11,4%.	4. Orzamento do Programa 331A de cooperación exterior ao desenvolvemento aprobado.	Entre 2018 e 2021 o programa 331A de cooperación exterior para o desenvolvemento xestionado pola DXRREE e UE estivo dotado cun volume total de 25.468.591 €, dos cales un 90% constituíu o orzamento operativo desembolsable por un total de 23.373.552 €. En termos absolutos, o orzamento operativo aumentou en 8.358.954 € con respecto do período 2014-2017 correspondente ao III Plan Director. Entre 2018 e 2021 o programa 331A tivo un promedio de crecemento anual do 15%. Este incremento representa un crecemento do 63 % con respecto do orzamento do programa 331A do ano 2017 Entre 2018 e 2021 a Xunta de Galicia destinou un total de 27.150.921 € a cooperación para o desenvolvemento, cun incremento acumulado en termos absolutos de 3.118.542 € con respecto do ano 2017 e de 8.678.494 € con respecto do período 2014-2017. Nestes incrementos inclúese o 1.004.000 transferidos entre 2019 e 2021 pola Secretaría Xeral da Igualdade da Xunta de Galicia procedentes do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero e os fondos achegados por Augas de Galicia e a Consellería do Mar a través do CETMAR.
R.X.2. A Cooperación Galega concentra a súa axuda con criterios de eficacia.	<i>L.A.2.1. Concentrar a axuda en cooperación ao desenvolvemento nos 11 países prioritarios</i>	2.1.1. Como mínimo o 90% da axuda desembolsada no exterior en cooperación ao desenvolvemento pola DXRREE e UE concéntrase nos 11 países prioritarios.	5. Proxectos no exterior executados nos países prioritarios.	No cuatrienio 2018-2021 o 93 % da axuda desembolsada no exterior en cooperación ao desenvolvemento pola DXRREE e UE concentrouse nos 11 países prioritarios do IV Plan Director da Cooperación Galega.
	<i>L.A.2.2. Asegurar que unha parte da axuda se destina aos Países Menos Adiantados.</i>	2.2.1. Un 20-25% da axuda desembolsada no exterior pola DXRREE e UE destinada aos Países Menos Adiantados.	6. Proxectos no exterior executados en Países Menos Adiantados.	No cuatrienio 2018-2021 o 17 % da axuda desembolsada no exterior pola DXRREE e UE foi destinada aos Países Menos Adiantados.
	<i>L.A.2.3. Incrementar os fondos dirixidos a actuacións con marcos de planificación plurianuais.</i>	2.3.1. Como mínimo un 20-30% da axuda desembolsada en cooperación exterior ao desenvolvemento e en educación para o desenvolvemento e a cidadanía global pola DXRREE e UE, dirixida a actuacións integradas en	7. Proxectos con marcos de planificación plurianual financiados.	No cuatrienio 2018-2021 un 53 % da axuda desembolsada (10.007.603 €) en cooperación exterior ao desenvolvemento e en educación para o desenvolvemento e a cidadanía global pola DXRREE e UE financiou actuacións integradas en proxectos ou estratexias dos axentes con marcos de planificación a medio prazo, ou que deron continuidade a intervencións previas.

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
		proxectos ou estratexias dos axentes con marcos de planificación a medio prazo, ou que dean continuidade a intervencións previas.		
R.X.3. A Cooperación Galega especializa a súa axuda nos ámbitos estratéxicos nos que conta con valor engadido ou vantaxes comparativas.	<i>L.A.3.1. Reforzar a especialización sectorial estratéxica da cooperación exterior.</i>	3.1.1. O 60-75% do total da axuda desembolsable a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e UE destinarase aos tres ámbitos estratéxicos relativos á cooperación ao desenvolvemento.	8. Proxectos e intervencións executadas en cada un dos ámbitos estratéxicos.	No cuatrienio 2018-2021 o 70 % do total da axuda desembolsable a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e UE destínose aos tres ámbitos estratéxicos relativos á cooperación ao desenvolvemento: promover o exercicio dos dereitos sociais básicos (38 %), apoiar a agricultura, pesca e acuicultura sustentables (15 %), e impulsar a equidade de xénero (16 %).
		3.1.2. O 10-15% do total da axuda desembolsable a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e UE destinarase ao ámbito estratéxico da acción humanitaria.		Entre 2018 e 2021 o 16 % do total da axuda desembolsada a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e coa UE destínose ao ámbito estratéxico da acción humanitaria.
		3.1.3. O 10-15% do total da axuda desembolsable a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e UE destinarase ao ámbito estratéxico da educación para o desenvolvemento e a cidadanía global.		Entre 2018 e 2021 o 13 % do total da axuda desembolsable a través de convocatorias e convenios pola DXRREE e UE destínose ao ámbito estratéxico da educación para o desenvolvemento e a cidadanía global.
	<i>L.A.3.2. Realizar unha acción humanitaria integral e de calidade.</i>	3.2.1. Un 20% dos recursos desembolsables no exterior da DXRREE e UE destinarase a acción humanitaria.	9. Proxectos financiados en acción humanitaria.	Entre 2018 e 2021 financiáronse 99 intervencións de Acción Humanitaria, o que representa o 18 % (3.635.244 €) do total dos recursos desembolsables no exterior da DXRREE e coa UE (19.670.099 €).
		3.2.2. Como mínimo un 50% da axuda desembolsada en acción humanitaria pola DXRREE e UE canalizábase por medio de convocatoria pública.	10. Convocatorias de acción humanitaria resoltas.	Entre 2018 e 2021, o 35 % da axuda desembolsada en acción humanitaria pola DXRREE e coa UE canalizouse por medio de convocatoria pública. Entre a DXRREE e UE recibiu unha achega extraordinaria por importe de 1.004.000 € da Secretaría Xeral de Igualdade procedentes do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero. Esta achega canalizouse a través da celebración de 14 convenios con ONGD. Tendo en conta exclusivamente o orzamento ordinario da DXRREE e UE entre 2018 e 2021

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
				o 48 % (1.263.138 €) da axuda desembolsada en acción humanitaria (2.631.244 €) canalizouse por medio de convocatoria pública.
		3.2.3. Nº de convenios subscritos pola Xunta de Galicia con axentes especializados en acción humanitaria para a atención de emerxencias, crises humanitarias e poboación refuxiada e desprazada.	11. Convenios en acción humanitaria subscritos.	Entre 2018 e 2021 subscribíronse pola Xunta de Galicia 31 convenios, 6 addendas e 2 acordos de prórroga con axentes especializados en acción humanitaria para a atención de emerxencias, crises humanitarias e poboación refuxiada e desprazada cos que se financiaron 60 intervencións.
		3.2.4. Achegas económicas ao fondo humanitario común coordinado pola AECID realizadas pola Xunta de Galicia.	12. Achegas económicas ao fondo humanitario común realizadas	Entre 2018 e 2021 achegáronse 200.000 € para as actuacións coordinadas entre a AECID e a Cooperación Descentralizada no ámbito da acción humanitaria mediante a sinatura dun convenio o 3 de outubro de 2018 que foi prorrogado mediante unha Addenda asinada en outubro de 2019 e cadanseu acordo de prórroga en 2020 e 2021.
	<i>L.A.3.3. Executar a Estratexia de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global da Cooperación Galega.</i>	3.3.1. Grao de execución da programación anual do marco de resultados da Estratexia de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global, aprobada polo grupo de traballo de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global do CONGACODE.	13. Actas do grupo de traballo de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global do CONGACODE.	Entre 2018 e 2021 o CONGACODE acordou na súa xuntanza de 18 de abril de 2018 a constitución do Grupo de Traballo de Educación para o Desenvolvemento e a Cidadanía Global. Este grupo de traballo celebrou tres reunións o 27 de novembro de 2018, o 18 de setembro de 2019, e o 26 de febreiro de 2020. En 2021 non se celebrou ningunha xuntanza. Nestas reunións informouse do grao de execución da programación anual do marco de resultados da Estratexia de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global.
14. Programación anual do marco de resultados da Estratexia de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global.			Entre 2018 e 2021 os Plans Anuais da Cooperación Galega integraron a programación anual de execución do marco de resultados da Estratexia de educación para o desenvolvemento e a cidadanía global. En 2019 desenvolveuse unha avaliación externa dunha selección das intervencións financiadas nos últimos anos no eido da Educación para o desenvolvemento e a cidadanía global. Os seus resultados diagnosticaron as debilidades e fortalezas deste ámbito en Galicia e realizáronse recomendacións de mellora que xa se teñen aplicado a este ámbito de especialización da Cooperación Galega.	
R.X.4. Os actores e axentes da Cooperación Galega coordinan e complementan as súas actuacións para a consecución dos ODS.	<i>L.A.4.1. Participar activamente nos espazos e iniciativas de coordinación da cooperación española.</i>	4.1.1. Nº de reunións da Comisión Interterritorial de Cooperación ao Desenvolvemento, do Grupo de Alto Nivel para a Axenda 2030, e dos Encontros de	15. Reunións da Comisión Interterritorial de Cooperación ao Desenvolvemento da cooperación española celebradas.	Entre 2018 e 2021 a Xunta de Galicia participou en catro reunións da Comisión Interterritorial de Cooperación ao Desenvolvemento da cooperación española celebradas o 7 e o 14 de febreiro de 2018, o 21 de decembro de 2020 e o 13 de decembro de 2021. En 2019 o Ministerio de Asuntos

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
		comunidades autónomas e Cooperación nos que participa a Xunta de Galicia.		Exteriores, Unión Europea e Cooperación non convocou ningunha xuntanza.
			16. Reunións do Grupo de Alto Nivel para a Axenda 2030 celebradas.	En 2018 a Xunta de Galicia participou na xuntanza do Grupo de Alto Nivel para a Axenda 2030 celebrada o 29 de xuño en Madrid. En abril de 2019 o Goberno de España modificou a gobernanza para a Axenda 2030. A raíz desta reforma, as Comunidades Autónomas deixaron de formar parte do Grupo de Alto Nivel para a Axenda 2030 e pasan a integrarse na Comisión Nacional para a Axenda 2030. Actualmente, este órgano de coordinación recibe a denominación de Conferencia Sectorial para la Agenda 2030 na que participou a conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda nas súas dúas xuntanzas do ano 2020.
			17. Encontros de comunidades autónomas e cooperación celebrados.	Entre 2018 e 2021 a DXRREE e UE participou nos XI, XII, XIII e XIV Encontros de Comunidades Autónomas e Cooperación para o Desenvolvemento que se celebraron en Alacante (26-27 de abril de 2018), Palma de Mallorca (21-22 de febreiro de 2019), Bilbao (20-21 de febreiro de 2020), Mérida e Cáceres (24-26 de novembro de 2021). No mes de maio de 2020 a Xunta de Galicia presentou unha declaración conxunta con todas as CCAA e nove fondos de cooperación municipalista baixo o lema "Da crise saíese cooperando", enmarcada na crise da COVID-19.
	<i>L.A.4.2. Incentivar a actuación conxunta e complementaria dos actores e axentes galegos de cooperación.</i>	4.2.1. Un 20- 30% da axuda total desembolsada a través das convocatorias e convenios da DXRREE e UE aos axentes de cooperación financia proxectos en agrupación.	18. Proxectos en agrupación financiados.	No cuatrienio 2018-2021 un 25 % (5.742.563 €) da axuda total desembolsada (23.044.168 €) a través das convocatorias e convenios da DXRREE e UE aos axentes de cooperación financiou proxectos en agrupación.
	<i>L.A.4.3. Reforzar a colaboración transfronteiriza cos axentes portugueses de cooperación.</i>	4.3.1. Nº de actividades financiadas pola DXRREE e UE aos axentes de cooperación nas que participan axentes de cooperación portugueses.	19. Proxectos financiados pola DXRREE e UE.	Entre 2018 e 2021 a DXRREE e UE financiou actividades nas que participaron axentes de cooperación portugueses no marco do convenio anual suscrito co Fondo Galego. As actividades financiadas foron: "A localización dos ODS e as políticas públicas municipais de cooperación ao desenvolvemento" (maio 2018), "I Foro da Cooperación Municipalista da Lusofonía: Os municipios, pezas clave do desenvolvemento" (novembro 2019), "Intercambios Galicia-Portugal: os municipios a prol dos ODS" (novembro-décembro 2019), "II Foro da Cooperación Municipalista da Lusofonía. A localización dos ODS tras a Covid-19: unha mirada desde o xénero" (novembro 2021). En 2020 elaborouse un memorando de entendemento e unha base de datos da Rede de Autoridades Locais da Lusofonía polos ODS. E 27 representantes da

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
				Administración local galega e de Países de Lingua Oficial Portuguesa participaron nunha campaña de concienciación sobre o impacto da COVID-19 nos países máis empobrecidos. En 2021 axentes da cooperación municipalista portuguesa participaron nun dos webinars organizados sobre a Axenda 2030 na cooperación municipalista.
R.X.5. Os actores e axentes da Cooperación Galega fortalecen a súa capacidade institucional para a consecución dos ODS	<i>L.A.5.1. Reforzar as capacidades técnicas e de xestión da DXRREE e UE.</i>	5.1.2. Nº de asistencias técnicas orientadas ao reforzamento da capacidade da DXRREE e UE en acción humanitaria, avaliación e educación para o desenvolvemento.	20. Asistencias técnicas realizadas.	Entre 2018 e 2021 contratáronse asistencias técnicas especializadas nos seguintes eidos: identificación dunha iniciativa no ámbito da pesca artesanal na baía de Sechura (Perú); avaliacións ex-ante dos proxectos presentados ás convocatorias; avaliacións ex-post de proxectos financiados pola Cooperación Galega en Mozambique, Honduras e O Salvador, e Guatemala; estudo diagnóstico sobre ODS de ámbito social; estudo sobre o impacto das bolsas de formación de persoas expertas en cooperación para o desenvolvemento; estudo sobre a inclusión dun título de Cooperación para o Desenvolvemento no anteproxecto de Lei reguladora da Acción Exterior da Xunta de Galicia; avaliacións intermedia e final do IV Plan director, elaboración da Estratexia de resposta fronte á COVID-19 da Cooperación Galega, e procesos de identificación en Mozambique e Cuba para proxectos de cooperación directa por parte do CETMAR.
	<i>L.A.5.2. Fortalecer a capacidade da Coordinadora Galega de ONGD, Fondo Galego e das Universidades galegas integradas na Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento.</i>	5.2.1. Nº de convenios formalizados pola DXRREE e UE coa Coordinadora Galega de ONGD, Fondo Galego e Universidades galegas integradas na Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento.	21. Convenios formalizados anualmente coa CGONGD, Fondo Galego e Universidades da Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento.	Entre 2018 e 2021 asináronse cadanseus convenios anuais coa Coordinadora Galega de ONGD (380.000 €) e o Fondo Galego (220.000 €). En 2018 e 2021 asináronse convenios coa Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento (122.577 €).
	<i>L.A.5.3. Apoiar a formación e capacitación especializada dos actores e axentes galegos de cooperación.</i>	5.3.1. Nº de actividades de formación e capacitación especializada financiadas a través dos convenios coa Coordinadora Galega de ONGD, Fondo Galego e Universidades galegas integradas na Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento.	22. Informes de execución dos convenios formalizados coa CGONGD, Fondo Galego e Universidades da Rede Galega de Cooperación Universitaria para o Desenvolvemento.	A Coordinadora Galega de ONGD no marco dos convenios formalizados entre 2018 e 2021 organizou en 2018 unhas xornadas sobre os ODS e o papel da sociedade civil organizada. Ademais, participou nas II Xornadas Transfronteirizas para a Educación para o Desenvolvemento en Lisboa e realizou un curso baseado no enfoque de dereitos humanos e xestión por resultados. En 2019 organizou un curso de formación sobre avaliación de proxectos e iniciativas de Educación para o Desenvolvemento e a Cidadanía Global e outro sobre "Ciberactivismo, como identificar e combater discursos de odio". Tamén participou na organización dunha formación sobre Educación para o Desenvolvemento e a Cidadanía Global dentro da programación do Centro Autonómico de Formación e

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
				<p>Información (CAFI) da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional. En 2020 ofertáronse catro formacións de ámbito autonómico: “Ferramentas, metodoloxías e habilidades para traballar a Educación para a Cidadanía Global dende o espazo virtual” ao que asistiron 29 persoas. Curso sobre “Procesos, usos e necesidades para o traballo en liña nas organizacións” ao que asistiron 26 persoas. “Enfoque de xénero baseado nos dereitos humanos” que contou coa asistencia de 30 persoas. Curso de “Xestión baseada en Resultados de desenvolvemento” cuxa asistencia foi de 28 persoas. Xunto a estes, persoal galego das ONGD e membros da Xunta Directiva da CGONGD formáronse no marco dos cursos ofertados pola Coordinadora Estatal sobre: oportunidades de financiamento e licitacións, estratexias de comunicación dixital e voluntariado. Tamén se participou no “V Congreso Internacional de Estudos do Desenvolvemento de Hegoa. “Desafíos ao desenvolvemento: procesos de cambio cara á xustiza global”.</p> <p>En 2021 a CGONGD organizou as seguintes formacións: “Paradigmas da cooperación ao desenvolvemento e perspectivas sobre as mulleres e a desigualdade de xénero”, ao que asistiron 19 persoas. “Como integrar a perspectiva de xénero en proxectos de auga”, ao que asistiron 14 persoas. “ Como facer un diagnóstico do impacto da pandemia dende a perspectiva de xénero”, que contou coa asistencia de 12 persoas. “Introdución á inclusión da perspectiva de xénero en proxectos de desenvolvemento”, cunha asistencia de 7 persoas. “Mainstreaming de xénero e cambio proequidade a nivel interno das organizacións (mirar ao interno das organizacións e saber que pasos temos que dar)” ao que asistiron 14 persoas. Ademais, financiáronse 9 matrículas para persoal técnico de distintas ONGD para a súa asistencia a outras actividades formativas, e a asistencia de 3 persoas ao “V Congreso de Educación Transformadora de Hegoa”.</p> <p>O Fondo Galego no marco dos convenios formalizados entre 2018 e 2021 realizou en 2018 unha formación sobre a localización dos ODS e a xestión da política pública municipal de cooperación ao desenvolvemento. En 2019 organizou unha formación práctica denominada “Intercambios con municipios portugueses sobre a implementación e localización dos ODS”. E en 2019 e 2021 celebráronse cadansúa edición do Foro da Cooperación Municipalista da Lusofonía na cidade de Santiago de Compostela e en Braga. coa asistencia de representantes de entidades locais de Galicia, Portugal, Brasil, Guinea-Bissau, Angola, Mozambique, Cabo Verde e São Tomé e Príncipe, e da Xunta de Galicia.</p>

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
				<p>No ano 2020, no marco do convenio anual co Fondo Galego, púxose en marcha unha plataforma en liña de formación sobre municipalismo e ODS, e ofertouse o primeiro curso, 'Localizando a Axenda 2030: O papel clave dos municipios na consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible', ao que asistiron 20 persoas representantes políticas ou técnicas da Administración local galega. En 2021, celebrouse unha nova edición do curso en liña ao que asistiron 20 persoas representantes políticas ou técnicas de 12 entidades locais galegas. Tamén se realizou un ciclo de webinars que contou coa participación de 32 representantes de 22 administracións locais galegas e 5 representantes de 4 entidades dos países empobrecidos.</p> <p>Por último, acompañouse tamén a 6 concellos (Barreiros, Cabanas, Fene, Pontedeume, San Sadurniño e Tomiño) na elaboración de cadanseus Plans de implementación da Axenda 2030.</p> <p>No cuatrienio 2018-2021 a RGCUD no marco do convenio formalizado realizou en 2018 catro obradoiros sobre ODS e Axenda 2030 para persoal docente e investigador nas universidades do Sistema Universitario Galego e dous obradoiros sobre Investigación para o Desenvolvemento nos Traballos de Fin de Grao e Traballos de Fin de Mestrado. Na Universidade da Coruña, ademais, realizouse o Curso de formación específica de posgrao en cooperación e educación para o desenvolvemento. En 2019 a RGCUD realizou catro obradoiros sobre ODS e Axenda 2030 para persoal docente e investigador nas universidades do Sistema Universitario Galego, un obradoiro titulado "A USC de cara á implementación da Axenda 2030. O reto do cambio climático", e nove obradoiros para o alumnado de Tráballo de Fin de Grao e Tráballo de Fin de Mestrado sobre cooperación, educación para o desenvolvemento e investigación para o desenvolvemento no marco da Axenda 2030. Ademais, a Universidade de Santiago de Compostela organizou o VIII Congreso Estatal de Universidade e Cooperación ao Desenvolvemento en novembro. En 2021, realizaron 15 actividades formativas no eido dos ODS e a Axenda 2030, a formulación e xustificación de proxectos, o voluntariado e o aprendizaxe-servizo, ás que asistiron 333 persoas.</p> <p>En xuño de 2019 e xuño de 2021, a DXRREE e UE colaborou coa EGAP na organización de dúas edicións do curso "A Axenda 2030 para o desenvolvemento sustentable e a súa implementación nas administracións públicas" dirixido a persoal das administracións públicas galegas.</p> <p>En setembro de 2021 colaborou coa Fundación Galicia Europa na celebración da</p>

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
				primeira edición do curso de especialización en financiamento europeo para as ONGD galegas.
		5.3.2. Nº de bolsas de formación de persoas expertas en cooperación para o desenvolvemento concedidas.	23. Bolsas de formación de persoas expertas concedidas.	Entre 2018 e 2021 concedéronse 18 bolsas de formación de persoas expertas en cooperación: seis bolsas na sede da DXRREE e coa UE e doce bolsas no exterior (República Dominicana, Guatemala, Perú e Mozambique).
			24. Estudo sobre o impacto das bolsas de formación de persoas expertas.	En 2019 realizouse unha avaliación externa ex-post do programa de bolsas de formación de persoas expertas en cooperación internacional dende o seu inicio en 2002.
			25. Estudo de revisión da convocatoria de fortalecemento e consolidación, e sobre as necesidades de fortalecemento e capacitación dos axentes galegos de cooperación.	Non se produciron avances na entrega deste produto.
	<i>L.A.5.4. Reforzar a cultura de avaliación, investigación e aprendizaxe colectiva dos actores e axentes de cooperación.</i>	5.4.1. Un documento marco de avaliación da Cooperación Galega elaborado participativamente e divulgado.	26. Documento marco de avaliación da Cooperación Galega.	Non se produciron avances na entrega deste produto por mor do proceso de revisión dos criterios de avaliación realizada polo CAD da OCDE e que foi aprobado o 10 de decembro de 2019.
		5.4.2. Nº de encontros de socialización, presentación de resultados e rendición de contas dos actores e axentes de cooperación abertos á cidadanía celebrados.	27. Encontros de socialización, presentación de resultados e rendición de contas celebrados.	Entre 2018 e 2021 celebráronse en 2018 dous encontros de socialización, presentación de resultados e rendición de contas. O primeiro no marco da presentación das novidades das convocatorias de axudas 2018 e o segundo para a presentación de resultados e rendición de contas da avaliación ex-post dos proxectos da Cooperación Galega en Mozambique entre 2010 e 2017. En 2019 celebrouse un encontro para a presentación de resultados e rendición de contas da avaliación ex-post dos proxectos da Cooperación Galega en Honduras e O Salvador entre 2010 e 2017.
		5.4.3. Nº de proxectos financiados a través da convocatoria de investigación para o desenvolvemento dirixida aos grupos e centros de investigación das Universidades galegas.	28. Convocatorias de investigación para o desenvolvemento resoltas.	En 2019 e 2021 publicouse a convocatoria bienal para proxectos de investigación e creación de grupos de investigación en materia de cooperación para o desenvolvemento, resultando financiados un total de 10 proxectos.

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
		5.4.4. Nº de avaliacións das intervencións financiadas nun mínimo de 2 países prioritarios realizadas e difundidas.	29. Avaliacións de proxectos no exterior en 2 países prioritarios.	Entre 2018 e 2021 realizáronse tres avaliacións externas ex-post das intervencións financiadas pola Cooperación Galega entre 2010 e 2017 en Mozambique, Honduras e O Salvador, e desde 2010 en Guatemala
	<i>L.A.5.5. Dar continuidade ao investimento en recursos humanos especializados dos axentes galegos de cooperación.</i>	5.5.1. Até o 70% do custo total do proxecto nas convocatorias e convenios permite financiar gastos en recursos humanos .	30. Bases das convocatorias publicadas.	Entre 2018 e 2021 as convocatorias e convenios permitiron financiar os gastos en recursos humanos até un 70 % do custo total do proxecto.
	<i>L.A.5.6. Facilitar o acceso dos actores e axentes galegos a novas fontes de financiamento internacional.</i>	5.6.1. Nº de proxectos cofinanciados pola Xunta de Galicia aos axentes de cooperación aprobados por organismos internacionais nos ámbitos estratéxicos e países prioritarios da Cooperación Galega.	31. Convenios de cofinanciamento formalizados.	Entre 2018 e 2021 a Fundación CETMAR recibiu financiamento da Unión Europea para o desenvolvemento de dous proxectos no sector da pesca.
	<i>L.A.5.7. Favorecer a concorrencia competitiva no acceso aos recursos desembolsables da Cooperación Galega.</i>	5.7.1. O 70-75% da axuda desembolsable xestionada pola DXRREE e UE canalizarase a través de convocatorias públicas e o 25-30% a través de convenios.	32. Informes anuais da Cooperación Galega.	Entre 2018 e 2021 o 80 % da axuda desembolsable xestionada pola DXRREE e UE canalizouse a través de convocatorias públicas e o 20 % a través de convenios
R.X.6. A cidadanía galega accede a unha información de calidade sobre os logros colectivos da Cooperación Galega na consecución dos ODS.	<i>L.A.6.1. Facilitar o acceso público a toda a información sobre as actividades de cooperación.</i>	6.1.1. Grao de dispoñibilidade de información actualizada sobre toda as actividades da DXRREE e UE en cooperación na páxina web da Cooperación Galega.	33. Páxina web da Cooperación Galega actualizada.	Entre 2018 e 2021 mantivéronse actualizados os contidos da páxina web da Cooperación Galega nas súas diversas seccións: a Cooperación Galega, planificación e rendición de contas, proxectos e avaliacións, instrumentos de financiamento, rexistro de axentes.
		6.1.2. Nº de publicacións e actividades de difusión anual dos resultados da Cooperación Galega.	34. Informes anuais da Cooperación Galega difundidos.	No cuatrienio 2018-2021 editáronse e divulgáronse as seguintes publicacións: IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021); Informe 2017 da Cooperación Galega, Informe 2018 da Cooperación Galega, Informe 2019 da Cooperación Galega, Informe 2020 da Cooperación Galega.
		6.1.3. Unha análise intermedia de seguimento e unha avaliación final externas e	35. Análise intermedia do IV Plan director realizada.	A análise intermedia do IV Plan Director desenvolveuse no primeiro semestre do 2020.

Resultados de Xestión	Liñas de acción	Indicadores ²	Produtos	Grao de progreso
		independentes da execución do IV Plan director da Cooperación Galega realizadas e difundidas.	36. Avaliación final do IV Plan director realizada.	A avaliación final do IV Plan Director iniciouse no derradeiro trimestre de 2021 na parte cuantitativa e entregouse en xuño de 2022.

II. Conclusións

1. **A pandemia da COVID-19 representou un desafío colectivo para a Cooperación Galega**, os axentes galegos de cooperación e os seus socios de desenvolvemento. As consecuencias negativas da pandemia nos países e comunidades parceiras afectaron ás intervencións en execución demandando unha adaptación da estratexia e operativa da Cooperación Galega á nova situación de pandemia global. Entre novembro de 2020 e xaneiro de 2021 desenvolveuse o proceso participativo de elaboración da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega*, complementaria do IV Plan Director, e que permitiu a adaptación flexible do marco estratéxico e operativo e que manterá a súa vixencia mentres continúen os efectos adversos da pandemia nas comunidades e países socios.
2. **En 2021 culminouse o proceso de actualización normativa da Cooperación Galega** iniciado en 2019 a través do proceso de elaboración da vixente Lei 10/2021 reguladora da acción exterior e da cooperación para o desenvolvemento de Galicia. A DXRREE e UE promoveu a participación activa dos axentes galegos de cooperación na definición do articulado que integra o Título VIII dedicado en exclusiva a cooperación para o desenvolvemento. Este novo marco normativo adaptouse á axenda global de desenvolvemento con base na experiencia e maduración do sistema galego de cooperación favorecendo, de vez, un marco regulador máis flexible do financiamento público das actuacións de cooperación dos axentes galegos de cooperación.
3. Durante o cuatrienio 2018-2021 tense **recuperado o consenso social e político sobre a política pública de cooperación** da Xunta de Galicia nun proceso favorecido pola recuperación orzamentaria da AOD autonómica, polo proceso de actualización normativa da Cooperación Galega e pola elaboración participativa da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega*. Ao tempo, mantívose unha interlocución activa cos principais axentes galegos de cooperación por parte da Vicepresidencia segunda da Xunta de Galicia como por parte da DXRREE e UE e a SXCE, integrándose o diálogo directo cos parceiros de desenvolvemento dos axentes nas comunidades socias.
4. O IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021) contou cun **deseño coherente e adecuado á dimensión institucional e financeira da Cooperación Galega** permitindo a asignación eficiente dos recursos orzamentarios dispoñibles e xerando **efectos positivos correctores sobre o conxunto de retos e desafíos da Cooperación Galega** identificados no diagnóstico da avaliación final externa e participativa do anterior Plan Director. A flexibilidade e adaptabilidade do seu deseño e marco de resultados amosouse durante o proceso participativo de elaboración da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega*.
5. Malia o contexto de incerteza fiscal provocado pola COVID-19, a Xunta de Galicia cumpriu co **incremento anual de recursos do programa 331A de cooperación exterior ao desenvolvemento establecido no marco orzamentario do IV Plan Director** cun crecemento promedio do 15 % entre 2018 e 2021. Con respecto do ano 2017, o orzamento desembolsado en cooperación para o desenvolvemento medrou un 63 % durante este ciclo de xestión da Cooperación Galega. De vez, a Cooperación Galega caracterizouse pola súa **solvencia financeira e pola plena execución orzamentaria** que acada o 103 % no cuatrienio 2018-2021 por mor da achega extraordinaria pola Secretaría Xeral de Igualdade dun millón de euros de fondos do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero,.

6. A **previsibilidade da axuda da Cooperación Galega mellorou** no cuadrienio 2018-2021 por canto se garantiu o cumprimento do marco orzamentario establecido no IV Plan Director. **Entre 2018 e 2021, a Xunta de Galicia investiu en cooperación ao desenvolvemento un total de 27.150.921 €, dos cales un 95% (25.868.591 €) foi xestionado pola DXRREE e UE** dentro da Vicepresidencia primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo, e o restante 5% (1.282.330€) por outros departamentos da Xunta de Galicia. Con todo o **esforzo investidor** situouse de promedio no 0,06 % do orzamento total consolidado da Xunta de Galicia.
7. A Cooperación Galega consolidou o seu **posicionamento intermedio na cooperación descentralizada autonómica** tanto en relación ao volume de fondos desembolsados como ao esforzo investidor en AOD. No conxunto da AOD autonómica, en 2020 figuraba no 7º posto por volume de fondos desembolsados mentres que en relación ao esforzo investidor ocupaba a 12ª posición.
8. **O IV Plan Director da Cooperación Galega (2018-2021) foi executado de forma eficiente e eficaz** pola Xunta de Galicia a través da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE acadándose a finais de 2021 a **execución satisfactoria de 28 dos 32 indicadores** definidos no seu marco de resultados.
9. A Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE exerceu un **liderado proactivo do sistema galego de cooperación cunha visión de coherencia de políticas** a través da dinamización conxunta do proceso de implantación da Axenda 2030 e dos ODS na Administración pública galega.
10. O aumento do esforzo investidor e do volume de AOD desembolsada permitiu realizar a **convocatoria e resolución plena do conxunto de convocatorias previstas** no IV Plan Director así como a formalización dos convenios establecidos nos correspondentes Plans Anuais. En concreto, a axuda desembolsable da DXRREE e UE a través de convocatorias e convenios distribuíuse nun **80 % a través de convocatorias e un 20 % a través de convenios**.
11. No cuadrienio 2018-2021 impulsouse unha **corrección significativa da fragmentación da axuda**, especialmente no eido da cooperación, de tal xeito que se fomentaron intervencións con maior alcance e impacto vinculados á xeración de resultados de desenvolvemento no marco dos ODS.
12. A Cooperación Galega deu continuidade aos procesos de **concentración e selectividade xeográfica cun 93 % da súa axuda en cooperación investida nos 11 países prioritarios** definidos no IV Plan Director. No exterior a DXRREE e UE destinou un 82 % dos seus desembolsos en países de renda media e un 17 % en Países Menos Adiantados, sendo América Latina o destino preferente da AOD no exterior cun 74 % dos desembolsos e África Subsahariana cun 17 %.
13. A Cooperación Galega mantivo a súa tendencia positiva cara á **selectividade sectorial** da súa axuda **cumprindo coa distribución prevista dos recursos desembolsables nos 5 ámbitos estratéxicos** establecidos polo IV Plan Director cunha atención significativa aos ODS relativos ás persoas e á prosperidade compartida. Durante o bienio 2020-2021, por mor da pandemia da COVID-19, a Cooperación Galega reorientou os seus desembolsos sectoriais cun crecemento significativo nos sectores de saúde, goberno e sociedade civil e proxectos multisectoriais de desenvolvemento rural.
14. A Cooperación Galega promoveu a **construción de resiliencia e o fortalecemento da capacidade dos axentes de cooperación** a través do financiamento de proxectos de fortalecemento

- institucional e de organizacións da sociedade civil e apoderamento de mulleres, de accións formativas e de capacitación, a sinatura dos convenios coa CGONGD, Fondo Galego e RGCUD, a convocatoria das bolsas de formación de persoas expertas en cooperación, a canalización maioritaria dos recursos a través de convocatorias públicas e das ONGD e dando continuidade á posibilidade de contratar recursos humanos asociados aos proxectos até o 70% do custe total.
15. A Xunta de Galicia apostou polo modelo de actuación nos países prioritarios con base en **alianzas territoriais multiactor e multinivel nos sectores de especialización da Cooperación Galega** mediante o financiamento dunha intervención sectorial en apoio á pesca artesanal (ACUIPESCA-PERÚ) na Baía de Sechura, no Departamento de Piura (Perú). Ao tempo, iniciouse un traballo conxunto en Mozambique no eido da xestión de recursos hídricos e da acuicultura rural e pesca artesanal con Augas de Galicia, Fundación Universidade da Coruña, Enxeñería sen Fronteiras, CETMAR e Axuda en Acción.
 16. Durante o cuatrienio 2018-2021 **reforzouse o proceso de participación e diálogo de políticas entre os axentes galegos de cooperación**. O proceso participativo de elaboración do anteproxecto da Lei reguladora da acción exterior e da cooperación para o desenvolvemento de Galicia e da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega* así como a ampliación da composición do CONGACODE e a constitución dun grupo de traballo específico en educación para a cidadanía global teñen facilitado o reforzamento do carácter participativo e participado da Cooperación Galega.
 17. No cuatrienio 2018-2021 deuse continuidade aos **procesos de coordinación** coa Cooperación Española ampliando a participación da Xunta de Galicia nos mesmos. Ao tempo, reforzouse a coordinación cos outros departamentos da Xunta de Galicia e aproveitáronse as oportunidades para o traballo conxunto coas Entidades Locais na localización da Axenda 2030 e co resto de axentes de cooperación nun marco de corresponsabilidade e contribución colectiva desde Galicia ao logro dos resultados de desenvolvemento definidos pola Axenda 2030 e os ODS.
 18. A Cooperación Galega reforzou o **proceso de posta en valor dos procesos de xestión do coñecemento e das aprendizaxes institucionais** derivadas dos estudos e avaliacións financiadas pola DXRREE e UE. Os instrumentos desenvolvidos, os espazos de encontro para a presentación dos resultados das avaliacións promovidas pola Cooperación Galega, os procesos abertos de revisión e mellora das bases das convocatorias, e as rutinas desenvolvidas teñen apoiado a consolidación dunha cultura de avaliación e aprendizaxe organizativa entre os axentes de cooperación poñendo os coñecementos xerados, as prácticas avaliadas e as dinámicas xeradas de intercambio de experiencias e aprendizaxes ao servizo da consecución de resultados de desenvolvemento no marco da Axenda 2030 e os ODS.
 19. A DXRREE e UE garantiu e promoveu a **rendición de contas e transparencia** da Cooperación Galega facilitando o acceso da cidadanía a toda a información relativa ás actividades de cooperación para o desenvolvemento especialmente a través da súa páxina web institucional.
 20. O **sistema de indicadores** predefinido no IV Plan Director foi útil para a análise e seguimento activo do seu grao de execución. Os métodos de colleita e análise de datos da DXRREE e UE para o este seguimento foron apropiados e suficientes tal e como se reflectiu nos informes anuais de xestión da Cooperación Galega.

III. Recomendacións

1. A pandemia da COVID-19 e a actual vixencia da *Estratexia de resposta á COVID-19 da Cooperación Galega* xunto co próximo remate do proceso de reforma da normativa e arquitectura da Cooperación Española confirman a **idoneidade de adiar o proceso participativo do vindeiro ciclo de planificación** co fin de cumprir co principio de coordinación e o criterio de complementariedade coa cooperación estatal establecidos na Lei 10/2021, do 9 de marzo, reguladora da acción exterior e da cooperación para o desenvolvemento de Galicia
2. O vindeiro ciclo de planificación constitúe unha oportunidade para reforzar o diálogo de políticas e o carácter participativo e participado da política pública galega de cooperación a través da **constitución dun grupo de traballo específico no CONGACODE representativo da pluralidade dos axentes galegos de cooperación** que estableza as liñas mestras do vindeiro Plan Director, asesore o proceso e revise os seus resultados.
3. No vindeiro Plan Director deberase dar continuidade ás **liñas de actuación vinculadas á loita contra a COVID-19 e as súas consecuencias negativas** nas comunidades e países socios. Ao tempo deberase debater a posible **ampliación dos ámbitos estratéxicos da Cooperación Galega** a eidos como a loita contra o cambio climático e a promoción e defensa dos dereitos humanos. Ao tempo, tamén se deberá estudar a idoneidade de deseñar estratexias sectoriais en ámbitos de interese ou especialización da Cooperación Galega.
4. **A Xunta de Galicia deberá dar continuidade e impulsar os procesos de diálogo e concertación que reforcen o consenso político e social** verbo da política pública galega de cooperación e seguir exercendo un **liderado proactivo dos procesos favorecedores da coherencia de políticas** en coordinación co conxunto de axentes de cooperación no marco da Axenda 2030 e dos ODS.
5. **Asegurar o incremento anual orzamentario do programa 331A** de cooperación para o desenvolvemento e impulsar un aumento do esforzo investidor da Xunta de Galicia. Ao tempo, **mellorar a previsibilidade da axuda galega** mediante a integración nos Plans Anuais das previsións de axuda dos outros departamentos da Xunta de Galicia.
6. **Reforzar o investimento exterior en África Subsahariana, nos PMA e nos países con IDH baixo ou en situación de fragilidade** e identificar oportunidades para a constitución de **novas alianzas territoriais multiactor e multinivel** nos países prioritarios e ámbitos estratéxicos de especialización da Cooperación Galega. Ao tempo, debater cos axentes de cooperación a posible ampliación dos países prioritarios.
7. **Consolidar a redución da fragmentación da axuda** a través do progresivo incremento do promedio de financiamento por actuación, especialmente no eido da cooperación ao desenvolvemento, e valorar a **creación de instrumentos estables de financiamento de intervencións a medio e longo prazo** en cooperación e educación para a cidadanía global.
8. **Impulsar a actual coordinación e diálogo da Xunta de Galicia coas Entidades Locais** en Galicia promovendo as complementariedades e a harmonización estratéxica e operativa no marco da Axenda 2030 e os procesos de localización dos ODS, dando continuidade á reactivación da colaboración no eido da cooperación exterior.
9. **Impulsar a construción de capacidade do sistema galego de cooperación** mediante o financiamento de actividades orientadas ao fortalecemento e capacitación dos axentes galegos de cooperación a través das súas entidades representativas e as Universidades

públicas galegas. E seguir dinamizando e ampliando os actuais **procesos de xestión do coñecemento e de aprendizaxes institucionais** xerados polos estudos e avaliacións financiadas pola Cooperación Galega, reforzando o investimento en avaliacións de calidade.

- 10. Incrementar a difusión pública á cidadanía dos resultados da Cooperación Galega** co obxectivo de mellorar a visibilidade dos logros colectivos na consecución da Axenda 2030 e dos ODS.